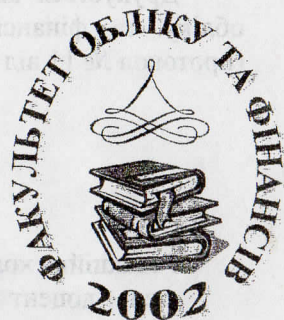
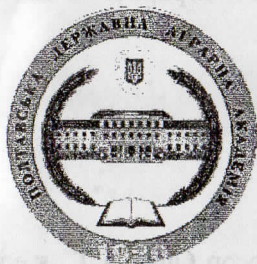


ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ



**ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО:
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ**

*Збірник наукових праць
за результатами наукової конференції
молодих вчених*

ВИПУСК 5

ТОМ 2

**ПДАА
Полтава
2007**

Друкується відповідно до рішення Вченої Ради факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 11 від 15 травня 2007 р.).

Редакційна колегія:

к.е.н., доцент Аранчій В.І.; д.е.н., професор Опря А.Т., к.е.н., доцент Левченко З.М.; к.е.н., професор Фесенко Д.М.; к.е.н., доцент Тютюнник Ю.М.

Комп'ютерне оформлення та редагування – доцент Тютюнник Ю.М., ст. викладач Черненко Л.В.

Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу. Збірник наукових праць. Випуск 5. Том 2. – Полтава: ПДАА, 2007. – 560 с.

В збірнику висвітлюються актуальні питання удосконалення бухгалтерського обліку, фінансів, аудиту та аналізу в умовах реформування аграрної економіки. Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх актори.

Для студентів, аспірантів та викладачів вузів.

РОЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ У РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Ходаківська Л. О., асистент кафедри організації обліку та аудиту

Висвітлено основні напрямки діяльності сільськогосподарських дорадчих служб у світі та в Україні. На прикладі розбудови Полтавської обласної сільськогосподарської дорадчої служби підкреслено важливість та перспективність такої роботи на селі в умовах ринку.

Ключові слова: дорадництво, дорадник, дорадча служба.

I. Вступ. Сьогодні Україна будує принципово нову систему інформаційно-консультаційного забезпечення працівників агропромислової сфери – дорадництва, що базується на позитивному досвіді функціонування таких систем у світі, але з урахуванням політичних, економічних та соціальних особливостей України. Створення сільськогосподарської дорадчої служби в Україні є необхідним кроком до укладання принципово нових відношень між органами управління, науковою, освітньою та виробничою сферами.

Поняття “дорадництво”, “дорадник”, “дорадча служба” вперше в Україні почали використовувати наприкінці 90-х років у Львівській області. Саме у цей період за міжнародної технічної допомоги тут було розпочато роботу з підтримки та розвитку аграрного сектора області на основі формування системи надання допомоги товаровиробникам і сільському населенню у збільшенні прибутковості виробництва та зростанні доходів через мережу сільських інформаційно-консультаційних служб обласного та районних рівнів [1].

Цікавими для вітчизняної практики є наступні факти. Нині дорадчі служби успішно діють більше як у 130 країнах світу. У таких службах налічується понад 500 тисяч працівників, які за рахунок специфічних методів та засобів допомагають сільським товаровиробникам здійснювати підприємницьку діяльність в аграрній сфері [1].

II. Постановка завдання. Визначивши за мету практичну діяльність з інформаційного, навчально-консультаційного та наукового забезпечення сільського господарства, дорадництво

пройшло етап становлення та розвитку і заявило про себе, як про нове соціально-економічне явище. Воно виражає найбільш загальні властивості та зв'язки нових процесів у практичному відродженні та розвитку прибуткового ведення вітчизняного сільського господарства, які зумовлені докорінними перетвореннями, що відбулися у ході здійснення аграрної реформи.

Дорадчі служби мають перелік стратегій орієнтованих на допомогу господарствам та іншим дрібним сільським клієнтам. Вибір стратегії залежить від потреб та проблем цих клієнтів.

У всіх країнах ЄС є дорадчі служби, які традиційно частково фінансуються державою. При цьому, вони є прямою власністю фермерських організацій. Типовими у даному випадку є Данія, Англія, Ірландія.

У ринковій економіці господарства і агропромислові компанії (переробники, посередники, постачальники техніки і засобів виробництва) функціонують незалежно від уряду. Це у значній мірі відрізняється від „комуністичної” ери в Україні, коли такі напрями контролюються урядом.

Дорадчі служби відіграють важливу роль у налагодженні зв'язків між виробниками і ринками збуту, наприклад, у забезпеченні того, що сільськогосподарська продукція, така, як молоко чи м'ясо, що постачається переробному підприємству, були належної якості. Допомога також надається у налагодженні контактів з постачальниками засобів виробництва і техніки, та у отриманні фінансування.

Основною рисою останнього є залучення постачальників кредитів, таких як банки. На сьогодні в Україні впроваджена схема відшкодування процентної ставки, що дала змогу банкам розпочати надання короткотермінових кредитів господарствам. У ринкових економіках країн ЄС банки надають позики господарствам для закупівлі засобів виробництва і довготермінових інвестицій у сільськогосподарську техніку, будівлі, споруди, продуктивну худобу, насадження.

В країнах ЄС дорадчі служби сприяють також розвитку належних сільськогосподарських технологій, що часто відбувається за рахунок компаній, які постачають техніку і засоби виробництва. Це сприяє підвищенню прибутковості господарств.

III. Результати. Очевидно, що Україна також є перспективною європейською країною. Багато в чому вона є добре

розвинутою, але через перехідний період до ринкової економіки її сільське господарство має серйозні проблеми. Саме дорадчі служби можуть допомогти вирішити їх.

Правильно зорієнтована, структуризована і розвинута дорадча служба має можливість впливати не лише на розвиток окремих господарств, а й цілого агропромислового комплексу. І, навпаки, неправильно спрямована, структуризована і слабо розвинута дорадча служба не буде мати достатнього їх впливу на сектор господарств, ні на агропромисловий комплекс в цілому. Для успіху дорадчої служби потрібна підтримка уряду.

В цьому зв'язку є цікавим досвід створення сільськогосподарської дорадчої служби в Полтавській області. Тут така служба створена в результаті реалізації спільного українсько – німецького проекту, що впроваджується на основі рамкової угоди між міністерством захисту прав споживачів, харчування та сільського господарства Німеччини та Міністерством аграрної політики України. Реалізатором проекту вибрана Асоціація розвитку сільської місцевості Полтавщини, до складу якої увійшли провідні установи аграрного сектору області: Полтавська державна аграрна академія, головне управління сільського господарства і продовольства Полтавської облдержадміністрації, Інститут свинарства ім. О.В.Квасницького УААН, Полтавський інститут АПВ УААН, кредитна спілка “Каса взаємодопомоги”, громадська організація “Асоціація фермерів та приватних землевласників Полтавської області”, громадська асоціація “Аграрна наука та практика”, Всеукраїнська громадська організація “Спілка сільських жінок України”, ІІІ “Агроекологія”.

Розроблена програма діяльності спрямована на поглиблення вже існуючої німецько-української співпраці в аграрному секторі. Згідно своїх директив BMVEL підтримує, передусім, такі проекти, які відповідають двом критеріям, а саме: мобілізації власних можливостей країни – донора та широкий спектр дій і продовження діяльності після завершення стороннього фінансування. Ці критерії є реальними тоді, коли разом з партнерами проекту вдається досягти таких цілей:

- впровадити інституційні компоненти на гарантованій тривалій, фінансовій та штатній основах;
- максимально задіяти всі відповідні державні та недержавні установи й організації;

- реалізовувати проектні заходи на рівні відповідних цільових груп максимально чітко та спрямовано на потреби.

Тому мета проекту сформульована, як підтримка та подальший розвиток аграрного сектору Полтавської області через розбудову офіційного сільськогосподарського дорадництва.

Одержувачами дорадчих послуг є сільськогосподарські управління на обласному та районних рівнях, сільськогосподарські виробники всіх форм власності та обсягів виробництва, сільське населення, представники сфери підготовчої та переробної діяльності, аграрні спілки, дослідницькі та навчальні заклади.

Для повноцінної участі у діяльності національної мережі дорадчих служб України в травні 2004 року зареєстрована "Полтавська обласна сільськогосподарська дорадча служба", засновником якої на 96 відсотків виступила вищеназвана асоціація.

Сільськогосподарські товаровиробники відчують гостру потребу у інформаційно-консультаційних послугах, тому звертаються у дорадчі служби.

Маючи на меті відродити сільське господарство України та забезпечити його стабільний прибутковий розвиток, дорадництво покликане сформувати нового селянина з якісно новим рівнем знань та вмінь, з новим типом економічного мислення, новою ринковою мотивацією та поведінкою і надати можливість цим ключовим факторам прогресу створювати нове сільськогосподарське виробництво і нове село [2].

IV. Висновки. Проведений аналіз свідчить про те, що дорадчі служби та дорадницька діяльність є невід'ємною частиною аграрної інфраструктури в світовому сільському господарстві. Існування різноманітних моделей таких служб в різних країнах вказує на те, що не існує єдиної універсальної схеми їх побудови. Зрозумілим є також факт, що фінансування дорадчої діяльності не може відбуватися тільки за державний бюджет. З іншого боку, дорадчі служби в таких країнах, як Україна вимагають підтримки з боку держави. При цьому необхідно визначитися, що з діяльності повинно фінансуватися державою, а що відбуватися на комерційній основі.

Література:

1. Азізов С.П., Канінський П.К., Скупий В.М. Організація виробництва і аграрного бізнесу в сільськогосподарських підприємствах. К.: ІАЕ, 2001.- 834 с.
2. Бородіна О.М. Сільськогосподарське дорадництво та проблеми його кадрового забезпечення. К.: ІАЕ, 2001.-72 с.

Література:

1. Безбородова Т.В. Удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємства // Держава та регіони: серія: Економіка та підприємництво. – 2006. - №5 - С.21-23
2. Коновал І.А. Формування фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств // Економіка АПК. – 2005. - №11 - С.111-116
3. Опачивський Д.М. Методи визначення приросту фінансових ресурсів підприємства, напрямків та ефективності їх використання // Економіст. – 2006. - №12 – С. 44-47.

ЗМІСТ**СЕКЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ**

<i>Смолянська О. Ю.</i> ДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АПК	4
<i>Чумак В.Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ПОТОЧНОЇ, КРИТИЧНОЇ ТА НАДКРИТИЧНОЇ НЕПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	10
<i>Безкровний О.В.</i> ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ	14
<i>Черненко Л.В.</i> ПРАКТИЧНІ НАПРЯМКИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	18
<i>Красота О.Г.</i> АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	22
<i>М'яка С.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУВ СЕЛЯНСЬКИХ (ФЕРМЕРСЬКИХ) ГОСПОДАРСТВАХ	25
<i>Ходаківська Л.О.</i> РОЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ У РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	31
СЕКЦІЯ спеціальності „ФІНАНСИ” ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ	
<i>Бойко Л.М., Гриценко Н.А.</i> ЯКІСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	37
<i>Бойко Л.М., Щербак І.К.</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СПРАВЛІННЯ ФІКСОВАНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПОДАТКУ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	41
<i>Бойко Л.М., Якименко П.О.</i> ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ	46
<i>Глуценко Ю.А., Провора В.І.</i> КАЗНАЧЕЙСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ	50
<i>Єрмолаєва М.В., Рубан Ю.О.</i> ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	54
<i>Краснікова О.М., Акімова С.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ ТА ЇЇ МЕТОДИ	58